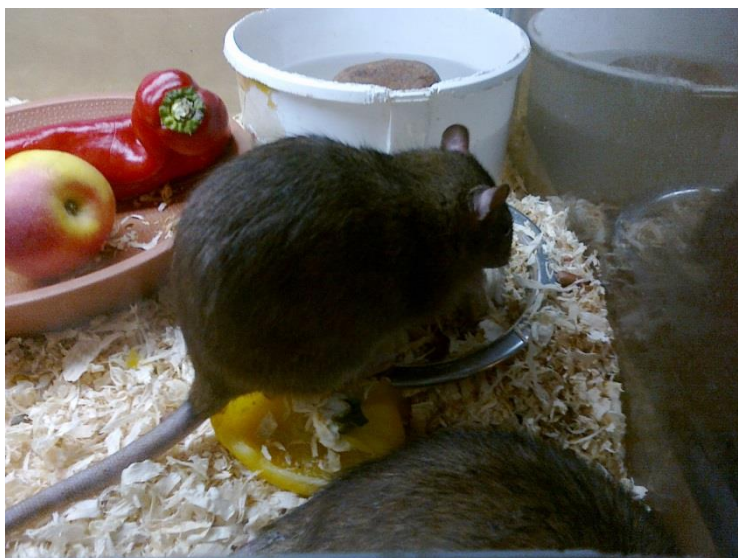

Handlingsplan for forebyggelse og bekæmpelse af rotter i Furesø Kommune

Februar 2022

Indholdsfortegnelse

Afsnit	Side
1 Indledning	4
2 Status på rotteområdet	4
2.1 Tildelte ressourcer på rotteområdet	5
3 Målsætning	5
4 Konkrete indsatsområder	6
5 Succeskriterier	7
6 Realisering af indsatsområder	7
6.1 Øget fokus på forebyggelse af rotter	7
6.1.1 Sikring og renholdelse på private boliger, landbrug, virksomheder og udlejningsejendomme	8
6.1.2 Oplysning om rotter, mus og mosegrise	8
6.1.3 Vejledning til borgere, forvarsler og påbud	9
6.1.4 Rottesikring af kommunens skoler, daginstitutioner, plejehjem m.v.	9
6.1.5 Krav om rottesikring ved privat og kommunalt nybyggeri og ombygning	9
6.1.6 Opsætning af redekasser til ugle	9
6.2 Tilladelse til privat bekæmpelse	10
6.3 Tilsyn med private bekæmpelsesfirmaer	11
6.4 Initiativer til reduktion i brug af kemiske bekæmpelsesmidler	12
6.4.1 Furesø Kommunes brug af kemiske bekæmpelsesmidler	13
6.4.2 Private bekæmpelsesfirmaers brug af kemiske bekæmpelsesmidler	
6.4.3 Cholecalciferol	14
6.4.4 Øget anvendelse af fælder	15

6.5 Opsætning af rottespærrer	16
6.6 Samarbejde med Novafos om rottebekæmpelse	
6.6.1 Plan for den kommunale kloakrottebekæmpelse og samarbejde med Novafos	17
6.6.2 Udbedring af kloakdefekter	17
6.6.3 Bekæmpelse af rotter i kloakken	18
7 Bedre kommunal service på rotteområdet	18
7.1 Sikring af hurtig og effektiv bekæmpelse af rotter	19
7.2 Tilslutning til landsdækkende rottedatabase	19

1 Indledning

Miljøministeriets bekendtgørelser nr. 2307 af 6. december 2021 om forebyggelse og bekæmpelse af rotter pålægger kommunerne i Danmark at foretage en effektiv bekæmpelse af rotter.

For at kunne foretage en effektiv forebyggelse og bekæmpelse af rotter er det nødvendigt med en målrettet strategi. I bekendtgørelsen er det bestemt, at den enkelte kommune skal udarbejde en handlingsplan indeholdende en række mål for forebyggelse og bekæmpelse af rotter. Handlingsplanen skal offentliggøres på kommunens hjemmeside og revideres hvert tredje år. Furesø Kommunes handlingsplan er udarbejdet i samarbejde med Furesø Kommunes rottebekæmpere og Weile-Skadedyrsrådgivning.

Målet med Furesø Kommunes handlingsplan er at reducere antallet af rotter i Furesø Kommune. Fuldstændig reduktion er ikke mulig, men antallet af rotter kan, med en målrettet og vedvarende indsats, bringes ned til et acceptabelt niveau. Furesø Kommune vil opnå dette ved at igangsætte en række initiativer, der skal sætte fokus på forebyggelse og bekæmpelse. Især vil der blive lagt vægt på at øge kommunens muligheder for at integrere forebyggelsen af rotter i den kommunale indsats på området, så der i videst muligt omfang foretages en miljømæssigt forsvarlig bekæmpelse af rotterne til gavn for kommunens borgere og dens natur.

Handlingsplanen har tillige som mål at give Furesø kommunes borgere indsigt i de prioriteringer og strategier på rotteområdet, som kommunen har valgt at gennemføre. Det vil give større gennemsigtighed på rotteområdet, og vil samtidig kunne bidrage til at forbedre dialogen mellem kommunens rottebekæmpelse og den enkelte borger.

De enkelte indsatsområder i handlingsplanen, der omfatter perioden 2022-2024, er beskrevet nedenfor.

2 Status på rotteområdet

Furesø Kommune har ca. 41.000 indbyggere. Kommunen omfatter områder, der er udlagt både som byzone, sommerhusområder og landzone. I byzone foretages kommunal rottebekæmpelse kun efter anmeldelse fra borgerne, mens der i landzone sker et opsøgende rottetilsyn. Antallet af ejendomme, der skal have et opsøgende tilsyn revideres årligt og er i denne periode 129. I medfør af bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter har kommunen udarbejdet en liste over de tilsynspligtige ejendomme i kommunen. Ejendommene på denne liste vil i perioden fra oktober til februar få besøg af den kommunale rottebekæmpelse, der sammen med ejer eller lejer vil gennemgå ejendommen med henblik på at undersøge den for rotter. Konstatere der rotter, vil disse blive bekæmpet, ligesom der vil blive truffet foranstaltninger på ejendommen til forebyggelse af rotter i fremtiden.

Ud over by- og landzone har kommunen arealer udlagt til sommerhusområder. Bekæmpelse af rotter sker her ligeledes efter anmeldelse.

I den afsluttede treårige periode for handlingsplanen er der konstateret en nedgang i antallet af rotteanmeldelse, jf. tabel 1. Årsagerne til dette fald kan være mange, men kan bl.a. tilskrives handlingsplanens tidligere initiativer.

År	Antal anmeldelser
2012	967
2013	829
2014	957
2015	859
2016	1034
2017	1153
2018	1529
2019	1089
2020	1503
2021	883

Tabel 1. Årlige antal rotteanmeldelser i Furesø kommune 2012-2021

2.1 Tildelte ressourcer på rotteområdet

Finansiering af den kommunale rottebekæmpelse kan i medfør af bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter ske enten via den kommunale skat eller som et gebyr. Furesø Kommune har valgt at opkræve et gebyr for rottebekæmpelsen. Gebyret opkræves som en promillesats af ejendomsværdien for samtlige faste ejendomme i kommunen, såvel bebyggede som ubebyggede grunde. Gebyret revideres årligt. Alle grundejere er forpligtet til at betale gebyret, også selvom de for egen regning får foretaget rottebekæmpelse i forbindelse med en sikringsordning, jf. afsnit 6.2. Gebyret er fastsat til 0,06 % af ejendomsværdien.

Rottebekæmpelsen i Furesø Kommune varetages af Furesø Kommunes eget autoriserede personale og udgør p.t. 2,3 årsværk. Myndighedsbehandlingen i relation til rotter varetages af Center for By og Miljø og udgør p.t. 1 årsværk. De samlede omkostninger forbundet med rottebekæmpelse i kommunen udgjorde i 2021 2,6 mio.kr.

3 Målsætning

Rotter er skadedyr, som både kan overføre alvorlige sygdomme til mennesker og ødelægge samfundsskabte værdier. Det er derfor vigtigt, at rotter både forebygges og bekæmpes effektivt, så deres antal begrænses mest muligt.

Furesø Kommune vil:

- 1) fortsat fokusere på forebyggelse og bekæmpelse af rotter
- 2) tillade privat bekæmpelse af rotter på virksomheder i kommunen i forbindelse med sikringsordninger
- 3) føre tilsyn med private bekæmpelsesfirmaer
- 4) reducere forbruget af kemiske bekæmpelsesmidler, herunder de stærke antiokoagulanter og efterleve Miljøstyrelsens resistensstrategi

- 5) opsætte rottespærrer på kommunale, private, regionale og statslige skoler, plejehjem, daginstitutioner og hospitaler samt parcelhusområder i forbindelse med byggemodning
- 6) udarbejde plan for samarbejdet med Novafos om forebyggelse og bekæmpelse af rotter i kommunens kloakker
- 7) yde kommunens borgere en god service på rotteområdet baseret på faglighed, kvalitet og professionalisme

4 Konkrete indsatsområder

Indsatsområde 1

- Udarbejde information på kommunens hjemmeside om forebyggelse af rotter i forbindelse med fuglefodring, hønsehold, vildtfodring (jagt) samt information om sikring og renholdelse i og omkring private boliger og udlejningsejendomme. Føre dialog med boligselskaber, udarbejde indlæg til hjemmeside med beskrivelse af rotter, mus og mosegrise. Øge anvendelsen af forvarsel/påbud til grundejere med rotteforekomst om rottesikring og renholdelse herunder hurtig udbedring af fejl på deres kloaksystemer. Gennemgå kommunale institutioner, skoler m.v. med henblik på rottesikring og renholdelse. Stille krav om rottesikring ved kommunalt og privat nybyggeri og ombygning. Opsætte flere uglekasser på udvalgte steder

Indsatsområde 2

- Tillade private bekæmpelsesfirmaer at indgå sikringsordninger på virksomheder beliggende i kommunen herunder foretage forebyggelse og bekæmpelse af rotter på disse

Indsatsområde 3

- Føre tilsyn med private bekæmpelsesfirmaers sikringsordninger, herunder stikprøvekontrol af bekæmpelse, resistensstrategi, bygningsgennemgang og rapporter

Indsatsområde 4

- Reducere anvendelsen af kemiske bekæmpelsesmidler især de stærkeste antikoagulanter. Håndhæve resistensstrategien, øge anvendelsen af fælder samt sikre en hurtig og effektiv bekæmpelse af rotter såvel kommunalt som privat

Indsatsområde 5

- Opsætte rottespærrer på kommunale, private, regionale og statslige skoler, plejehjem, daginstitutioner og hospitaler samt ved byggemodning af parcelhusområder

Indsatsområde 6

- Afholde kvartårlige møder mellem Furesø Kommunes rottebekæmpelse og Novafos bl.a. med fastsættelse af frist for udbedring af kloakbrud, bekæmpelse af rotter i hovedledninger, TV-

inspektion af stikledninger fra vejbrønde samt drøftelse af konkrete rottesager og vurdering af samlet indsats

Indsatsområde 7

- Sikre hurtig kommunal reaktion ved anmeldelse om rotter såvel udendørs som indendørs i private beboelser, kommunale og private ejendomme samt virksomheder

5 Succeskriterier

Furesø Kommune vil med gennemførelse af handlingsplanen i perioden 2022-2024 søge at opnå følgende:

- Fortsat reduktion i antal anmeldelser om rotter
- Forøgelse i andel af sager, hvor bekæmpelse af rotter sker med fælder
- Reduktion i mængde af anvendt gift (antikoagulanter) i såvel den kommunale som den private bekæmpelse af rotter, herunder en reduktion i brugen af de stærkeste antikoagulanter
- Forebyggende gennemgang af alle kommunale institutioner med henblik på rottesikring af disse
- Afholdelse af 4 årlige møder med Novafos og Furesø Kommune om kloakrottebekæmpelse m.v.
- Gennemføre stikprøvekontroller af private sikringsordninger

6 Realisering af indsatsområder

INDSATSOMRÅDE 1

6.1 Øget fokus på forebyggelse af rotter

Furesø Kommune tilstræber at yde kommunens borgere en effektiv forebyggelse og bekæmpelse af rotter. Den kommunale rottebekæmpelse i Danmark bygger på princippet om "hjælp til selvhjælp", idet kommunen ikke kan opnå en effektiv bekæmpelse af rotterne, medmindre borgerne selv aktivt medvirker. Forebyggelsen hos den enkelte grundejer består i, at denne udfører de nødvendige foranstaltninger, som kommunen mundtligt eller skriftligt har meddelt. Overordnet handler det om at fjerne rotternes fødegrundlag og tilholdssteder i størst muligt omfang.

Bekæmpelse er en væsentlig del af den kommunale indsatsstrategi på rotteområdet, men forebyggelsen er mindst lige så vigtig, og kan på mange måder være mere effektiv end selve bekæmpelsen af rotter.

På ejendomme i landzone skal der ifølge bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter føres et årligt tilsynsbesøg. Er ejerne af de pågældende ejendomme ikke hjemme, laves en bygningsgennemgang udefra. Hvis der ikke er noget at bemærke, vil bekæmperen lægge en meddelelse i ejendommens postkasse, som informerer om besøget, men observeres der rotter eller u hensigtsmæssige forhold på bygninger, vil ejer blive kontaktet af den kommunale rottebekæmper på ny med henblik på en fælles gennemgang af ejendommen ude som inde. Herved sikrer man, at de pågældende ejendomme permanent lever op til bekendtgørelsens krav om sikring og renholdelse.

6.1.1 Sikring og renholdelse på private boliger, landbrug, virksomheder og udlejningsejendomme

Furesø Kommune vil styrke den forebyggende indsats ved at informere kommunens borgere og virksomheder om, hvordan de bedre kan undgå rottetilhold. En stor del af anmeldelserne til Furesø Kommune vedrører forhold med tilknytning til boliger eller virksomheder i byzone. Det kan blandt andet være rottetilhold som følge af fuglefodring, hønse- og dyrehold, usikrede boliger, skure og udhuse, u hensigtsmæssig affaldshåndtering samt brud på private kloaksystemer.

I byzoneområder holder rotter ofte til i og omkring større områder med udlejningsejendomme, hvor der typisk færdes mange mennesker, og hvor tilholdsstederne for rotterne er velegnede f.eks. på de tilhørende grønne arealer. Furesø Kommune har i flere tilfælde forebygget og bekæmpet rotter sådanne steder og i den forbindelse været i løbende dialog med de ansvarlige for boligselskaberne for fremtidigt at forebygge rotteproblemer. Den aktivitet vil blive videreført i den kommende handlingsplanperiode.

I landzoneområder optræder rotter bl.a. som følge af manglende sikring af bygninger og stalde, hønsegårde, maskinhuse og lader eller som følge af foder eller foderspild. Derudover kan der optræde rotter f.eks. på vildtfodringspladser i det åbne land. I forbindelse med de årlige, lovpligtige tilsynsbesøg vil der sammen med ejerne af ejendommen blive fokuseret på de pågældende områder, så ejendommene lever op til bekendtgørelsens krav om sikring og renholdelse.

6.1.2 Oplysning om rotter, mus og mosegrise

Det er af afgørende betydning, at kommunens borgere kender til problemerne med rotter og er i stand til at identificere dem. Uden borgernes aktive medvirken kan kommunen ikke forebygge og bekæmpe rotterne effektivt. Kommunen vil derfor på sin hjemmeside beskrive rotter, mus og mosegrise, så borgerne let kan kende forskel på de enkelte dyrearter og hurtigt anmelde rotteforekomst. Dette vil samtidig betyde, at kommunens rottebekæmpelse bliver sparet for unødvendige ud kald, der måtte vedrøre mus og mosegrise, som ikke er en kommunal indsats.

6.1.3 Vejledning til borgerne, forvarsler og påbud

For at sikre at rottetilhold hurtigt bliver bragt til ophør, er det vigtigt, at kommunen skrider ind med vejledning, rådgivning og i visse tilfælde forvarsler og påbud til borgere og virksomheder. Det gælder ved mange sager om rod og uryddelighed men især ved kloakbrud, hvor rotter har mulighed for at trænge op til overfladen.

En øget anvendelse af forvarsler og påbud, vil medvirke til at begrænse rotternes antal, hvorved både rottebekæmpernes tilsyn samt den kommunale sagsbehandlingstid kan reduceres tilsvarende. I perioden 2019-2021 har Furesø Kommune i alt haft 106 af sådanne rottesager. Der er i 56 af disse givet forvarsler om påbud, hvoraf der i tre sager er meddelt egentlige påbud. De resterende 50 sager er klaret med anvisninger til grundejerne og i dialog med disse.

Udbedring af kloakbrud vil skulle ske inden for en fire ugers frist, medmindre der foreligger særlige forhold. Dokumentation for udbedring af kloakbrud skal attesteres af en autoriseret kloakmester.

6.1.4 Rottesikring af kommunens skoler, daginstitutioner, plejehjem m.v.

Rotter på skoler, daginstitutioner og plejehjem er en meget uheldig kombination, idet smitterisikoen fra rotter kan have uoverskuelige konsekvenser. Bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter fastslår derfor, at der skal opsættes rottespærrer de pågældende steder, jf. nedenfor i afsnit 6.5.

Rottespærrerne er med til at sikre mod rotter fra kloakken, men det er lige så vigtigt, at skolerne, institutioner m.v. er sikret mod rotter, der kan trænge ind fra overfladen. Alle grundejere, herunder også kommuner, er i medfør af bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter forpligtet til at sikre og renholde deres ejendomme. Der bør derfor foretages en nærmere gennemgang af disse med henblik på identifikation af den manglende sikring og renholdelse. Den kommunale rottebekæmper vil i sin gennemgang af ejendommene, udarbejde en liste over fejl og mangler der kan danne grundlag for institutionernes udbedring. Rottebekæmperen vil desuden kunne bistå institutionen med praktisk vejledning m.v.

6.1.5 Krav om rottesikring ved privat og kommunalt nybyggeri og ombygning

En væsentlig årsag til rotter i boliger, bygninger og virksomheder er u hensigtsmæssige eller ukorrekte bygningskonstruktioner. Hvert år afholder offentlige myndigheder og private grundejere store udgifter til reparationer m.v. som følge af rotteangreb. Mange af disse udgifter ville kunne undgås, hvis forebyggelsen af rotter blev tænkt ind i nye bygningskonstruktioner eller ved ombygninger. Furesø Kommune ønsker derfor, i forbindelse med godkendelse af nybyggeri og ombygning, fremover særskilt at fremhæve rottesikringen i de kommunale godkendelser. I forbindelse med den kommunale byggesagsbehandling i Furesø Kommunes Plan og Byg vil det derfor være fornuftigt at udarbejde en checkliste, der tager højde for de mest elementære rottemæssige sikringer af bygninger. Det vil gælde både ved privat og kommunalt byggeri. Rottesikring omfatter f.eks. sikring af facadebeklædninger mod indtrængende rotter, opføring af udluftninger fra faldstammer over tag og afskærmning af disse med metaltrådnet, sikring af vacuumventiler med metalplade eller metaltrådnet, sikring af gulvudluftninger med jerngitre, sikring af rørgennemføringer og kabelbakker med trådnet eller metalplade samt krav til rottesikring af fundamenter m.v.

6.1.6 opsætning af redekasser til ugler

Forebyggelse af rotter kan med fordel ske biologisk forstået på den måde, at andre dyr stimuleres til at opholde sig et givet sted for at medvirke til at bekæmpe en rottebestand. Opsætning af redekasser til ugler vil være en måde at tiltrække fuglene på, så de kan etablere sig i kasserne og få unger. Ugler lever som bekendt af gnavere og nogle uglearter også af rotter og rotteunger, og det er ved videnskabelige forsøg bevist, at rovfugle/ugler kan give en væsentlig reduktion af en gnaverbestand. Uglekasser er med til at sætte fokus på rottebekæmpelsen på en positiv måde.

INITIATIVER - INDSATSOMRÅDE 1

Furesø Kommune vil på kommunens hjemmeside informere borgerne om, hvordan man kan fodre vilde fugle, holde høns og kæledyr og fodre vildtet i det åbne land, uden at det fører til rotteproblemer. Vildtfodringspladser vil blive særskilt behandlet ved de kommunale tilsyn i landzone.

For at undgå for mange fejlagtige anmeldelser vil kommunen udarbejde en kort vejledning til borgerne med beskrivelse af rotter, mus og mosegrise.

Furesø Kommune vil desuden via dialog og møder med kommunens grundejerforeninger og boligselskaber sikre, at boliger og etageejendomme bliver rottesikret og renholdt i størst muligt omfang.

Furesø kommune vil gennemgå alle kommunens skoler, daginstitutioner og børnehaver med henblik på at rottesikre og renholde disse.

Furesø Kommune vil i sager, hvor der er konstateret rotter og manglende sikring og renholdelse herunder brud på private grundejeres kloaksystem, inden for fire uger udstede forvarsel om påbud med krav om udbedring.

Furesø Kommune vil udarbejde en liste med forslag til bygnings sikring mod rotter til brug for den kommunale sagsbehandling i byggesager.

Furesø Kommune vil forsøgsvis opsætte redekasser til ugler for at begrænse eller udrydde rottebestande i områder, hvor der er mange rotter.

INDSATSOMRÅDE 2

6.2 Tilladelse til privat bekæmpelse

Bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter fastslår, at den enkelte kommune i sin handlingsplan skal oplyse om, hvorvidt kommunen tillader privat bekæmpelse, herunder f.eks. om privat bekæmpelse er geografisk begrænset eller begrænset til bestemte bekæmpelsesmetoder. Der gives således kommunen et valg mellem enten at forbyde privat bekæmpelse eller at tillade den, eventuelt under visse nærmere betingelser.

Furesø Kommune finder, at de private bekæmpelsesfirmaer, der råder over R1-autoriserede personer² kan indgå kontrakter om sikringsordninger og varetage bekæmpelsen af rotter på virksomhederne. Det vil være en videreførelse af den ordning for privat bekæmpelse, der tidligere var gældende. Vedrørende sikringsordninger se afsnit 6.3.

Tilsvarende vil R2-autoriserede personer³ kunne varetage bekæmpelsen af rotter på deres egen ejendom.

² R1-autoriseret person: En person, som er autoriseret af Miljøstyrelsen efter reglerne i Bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter om opnåelse af autorisation til erhvervmæssig forebyggelse og bekæmpelse af rotter (R1-autorisation).

³ R2-autoriseret person: En person, som er autoriseret af Miljøstyrelsen, efter reglerne i Bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter om opnåelse af af autorisation til bekæmpelse af rotter ved brug af visse kemiske bekæmpelsesmidler på egen erhvervs ejendom (R2-autorisation)

Når det gælder bekæmpelse af rotter efter anmeldelse fra kommunens borgere, har Furesø Kommune sine egne, kommunalt ansatte rottebekæmpere, og det er kommunens opfattelse, at denne service er fuldt dækkende for borgernes behov for og krav på en effektiv og servicebetonet rottebekæmpelse. Samtidig giver det et fuldt overblik over rottebekæmpelsen og brugen af kemiske bekæmpelsesmidler. Den kommunale rottebekæmpelse har tillige i weekender og på helligdage et kommunalt beredskab til rottebekæmpelse.

Det er kommunens opfattelse, at den kommunale bekæmpelse af rotter generelt vil mindske behovet for kommunalt tilsyn med de private bekæmpelsesfirmaer.

INITIATIVER – INDSATSOMRÅDE 2

Furesø Kommune vil tillade private bekæmpelsesfirmaer, der råder over R1-autoriserede personer, at bekæmpe rotter på virksomheder, med hvem der er indgået sikringsordningsaftaler. Tilladelserne vil omfatte bekæmpelse af rotter i hele sikringsordningsaftalens gyldighedsperiode. Tilsvarende vil R2- autoriserede personer kunne bekæmpe rotter på deres egen ejendom.

INDSATSOMRÅDE 3

6.3 Tilsyn med private bekæmpelsesfirmaer

I henhold til bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter kan private bekæmpelsesfirmaer, der råder over R1-autoriserede personer indgå kontrakter om sikringsordninger.

Autoriserede rottebekæmpere kan indgå aftaler med virksomheder m.v. om etablering af sikringsordninger om forebyggelse og bekæmpelse af rotter. Sikringsordningerne omfatter en bygningsgennemgang. Bygningsgennemgangen skal sikre, at der ikke kan trænge rotter ind på virksomheden. Den autoriserede person skal udarbejde en rapport om bygningsgennemgangen, der skal afleveres til virksomheden, så den kan udbedre eventuelle fejl og mangler. Herved sikres det, at rotter ikke længere kan finde føde og skjulesteder på virksomheden. Indgående sikringsordninger skal ifølge bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter anmeldes til kommunen ved indberetning i den fællesoffentlige database. I tilfælde af rotteangreb vil bygningssikringen ofte blive suppleret med opstilling af foderstationer med enten kemiske bekæmpelsesmidler eller fælder.

Furesø Kommune vurderer, at det vil betyde et omfattende løft i den forebyggende indsats mod rotter, hvis alle virksomheder med sikringsordninger i kommunen får foretaget en bygningsgennemgang med tilhørende skriftlig rapport i elektronisk form. Færre skjulesteder og færre muligheder for at søge føde vil betyde mindre rottebestande, der ofte vil være lettere at bekæmpe.

Bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter giver hjemmel til, at kommunen kan forlange at få udleveret de udarbejdede bygningsgennemgangsrapporter.

I tilfælde af at der foretages bekæmpelse af rotter på virksomhederne, vil der være behov for at føre tilsyn med, at de autoriserede personer anvender det korrekte kemiske bekæmpelsesmiddel i henhold til resistensstrategien i Bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter. Ligeledes vil tilsynet kunne

sikre , at der ikke permanent udlægges kemiske bekæmpelsesmidler i strid med gældende regler, jf. afsnit 6.4.2.

En plan for kommunens tilsyn med de indgåede sikringsordninger på virksomheder herunder bekæmpelsen af rotter på disse vil omfatte følgende:

Kommunal stikprøvekontrol med hvorvidt

- en igangværende sikringsordning er anmeldt korrekt i den fællesoffentlige database
- der er foretaget en bygningsgennemgang af virksomheden og udarbejdet en bygningsgennemgangsrapport, der er udleveret til virksomheden
- der er rotter på en virksomhed, og om rotterne og bekæmpelsen af dem er blevet anmeldt i den fællesoffentlige database
- der i forbindelse med en bekæmpelse af rotter er anvendt det korrekte kemiske bekæmpelsesmiddel i henhold til Miljøstyrelsens resistensstrategi
- der er anmeldt anvendelse af kemiske bekæmpelsesmidler i den fællesoffentlige database i forbindelse med bekæmpelse
- der foregår bekæmpelse af mus, og om huldiametere på foderstationerne er mindre end 20 mm, så rotter ikke kan passere

INITIATIVER – INDSATSOMRÅDE 3

Furesø Kommune vil stikprøvevis føre tilsyn med de private bekæmpelsesfirmaer, der i kommunen har indgået sikringsordninger. Stikprøvekontrollen vil blive gennemført i henhold til ovenstående liste. Viser det sig, at de autoriserede personer ikke overholder gældende regler, vil Furesø Kommune skride ind med sanktioner i form af indskærper og i alvorlige tilfælde politianmeldelse.

INDSATSOMRÅDE 4

6.4 Initiativer til reduktion i brug af kemiske bekæmpelsesmidler

Til brug for bekæmpelse af rotter anvendes bl.a. kemiske bekæmpelsesmidler. I Danmark omfatter de kemiske bekæmpelsesmidler to typer: Antikoagulerende og vitamin D3 præparater.

De antikoagulerende midler fremgår af tabel 2 i afsnit 6.4.1. Af miljømæssige grunde bør brugen af antikoagulerende midler begrænses mest muligt. Især de stærke antikoagulanter er svært nedbrydelige i naturen, bioakkumulérbare og toksiske. På det danske marked er der godkendt i alt syv aktivstoffer til bekæmpelse af rotter.

Den gældende resistensstrategi skal sikre, at midlerne anvendes på den miljømæssigt mest forsvarlige måde, samtidig med at rotterne bekæmpes med størst mulig effektivitet. Resistensstrategien skal bl.a. sikre at rotterne bekæmpes med de korrekte aktivstoffer, at bekæmpelsen sker effektivt og at der ikke for hurtigt opstår resistens hos rotterne mod antikoagulanterne. Resistensstrategiens hovedregel er, at

antikoagulanten med det svageste aktivstof skal anvendes først. Hvis der i en bekæmpelse er bekræftet resistens eller begrundet mistanke om en sådan, skal bekæmpelsen herefter ske med brugen af en af de stærkeste aktivstoffer, brodifacoum, flocoumafen eller difethialon.

Vitamin D3 præparater er baseret på aktivstoffet cholecalciferol, der for nylig er blevet godkendt til brug på det danske marked til bekæmpelse af rotter og mus. Det adskiller sig fra de antikoagulerende midler bl.a. ved, at det ikke er blødningsforstyrrende, og at der ikke findes modgift mod aktivstoffet. Derfor er anvendelsen af stoffet behæftet med risici, der nødvendiggør iagttagelse af særlige forholdsregler. Se nærmere nedenfor under pkt. 6.4.3.

6.4.1 Furesø Kommunes brug af kemiske bekæmpelsesmidler

Furesø Kommune har løbende fokus på at mindske anvendelsen af de kemiske bekæmpelsesmidler i kommunen, og det er kommunens opfattelse, at denne strategi bør fortsætte, så der med de nye initiativer i handlingsplanen kan forventes et yderligere fald i forbruget af midlerne.

Når det gælder de antikoagulerende midler er det kommunens mål, at de ikke blot samlet set skal reduceres, men at også anvendelsen af de stærkere antikoagulanter skal udvise et fald i den kommende handlingsplanperiode. Dette kan bl.a. ske ved, at der i størst muligt omfang anvendes fælder. Kommunen råder over et bredt sortiment af fælder, og disse vil blive anvendt, så snart lejlighed byder sig. For at kunne føre kontrol med brugen af de kemiske bekæmpelsesmidler indberetter Furesø Kommune løbende data til Miljøstyrelsen. Udtræk herfra fremgår af Tabel 2, der viser den samlede, kommunale anvendelse af antikoagulerende midler i Furesø Kommune.

År/aktivstof	Chlorophacinon	Coumatetralyl	Bromadiolon	Difenacoum	Brodifacoum	Flocoumafen	Difethialon
2012	0	0	200	0	0	0	0
2013	0	4	112	0	0	0	0
2014	0	3	98	0	0	0	0
2015	0	21	33	1	0	0	0
2016	0	23	11	0	0	0	0
2017	0	5	17	0	0	0	0
2018	0	7	18	0	0	0	0
2019	1	1,2	14	0,1	0,4	0	0
2020	0,1	5	1,4	0	0,2	0	0
2021	0	1,9	0,7	0	17	0	0

Tabel 2. Antal kg (afrundet) bekæmpelsesmiddel anvendt af autoriserede personer ansat i Furesø Kommune i 2012-2021

Antikoagulanterne er i tabellen rangeret i styrkeforhold fra venstre mod højre. Dog er de tre sidste aktivstoffer sideordnede.

Tabellen viser, at den kommunale rottebekæmpelse i perioden 2019-21 har anvendt aktivstofferne chlorophacinon, coumatetralyl, bromadiolon, difenacoum og brodifacoum. For coumatetralyl og bromadiolons vedkommende er der sket et fald i forhold til den tidligere periode 2016-18. Det er en positiv udvikling og stemmer overens med handlingsplanens delmål.

Som nævnt fastslår resistensstrategien, at såfremt der konstateres resistens, skal en af de tre stærkeste aktivstoffer bringes i anvendelse. Furesø Kommunes anvendelse af aktivstoffet brodifacoum i perioden 2019-21 skyldes netop mistanke om resistens hos rotterne på en større matrikel i kommunen.

Furesø Kommune er indstillet på at sikre, at den kommunale brug af de antikoagulerende midler ikke stiger, og at midlerne med de svageste aktivstoffer anvendes først. Dog kan resistensstrategiens krav fortsat indebære, at stærke midler i visse tilfælde må tages i anvendelse.

6.4.2 Private bekæmpelsesfirmaers brug af kemiske bekæmpelsesmidler

Når det gælder de private bekæmpelsesfirmaers anvendelse af kemiske bekæmpelsesmidler vil bekæmpelsen af rotter udelukkende kunne ske på virksomheder med hvilke, der er indgået aftaler om sikringsordninger. Furesø Kommune vil føre kontrol med, at bekæmpelsen sker i henhold til de gældende regler og sikre, at bekæmpelsesfirmaerne først anvender et stærkere kemisk bekæmpelsesmiddel, når kommunen har fået meddelelse herom.

Miljøstyrelsen har suppleret resistensstrategien med en regel om, at en bekæmpelse af rotter med antikoagulanter højst må vare 35 dage. Herefter skal den autoriserede person, der forestår bekæmpelsen, foretage en evaluering af den hidtidige bekæmpelsesindsats. Furesø kommune vil aktivt gå ind i denne proces, så man sammen med bekæmpelsesfirmaet kan søge at optimere bekæmpelsen.

Tal for de private bekæmpelsesfirmaers brug af antikoagulanter i perioden 2019-21 er ikke tilgængeligt den offentlige database og derfor heller ikke Furesø Kommune, selvom dette er krav i bekendtgørelsen om forebyggelse og bekæmpelse af rotter. Furesø Kommune vil derfor tage kontakt til firmaerne med henblik på, at de relevante data indberettes til den offentlige database. Når kommunen har modtaget tallene, vil de blive gennemgået og analyseret. I tilfælde af uoverensstemmelser med resistensstrategien vil der blive taget kontakt til firmaerne.

6.4.3 Cholecalciferol³

Midlet er som nævnt tidligere nyt på det danske marked og adskiller sig væsentligt fra de antikoagulerende midler, idet det ikke er blodfortyndende, og der ikke findes en modgift mod midlet. Eventuel forgiftning af mennesker og dyr kan derfor kun behandles symptomatisk, hvilket gør, at forgiftninger i værste tilfælde kan vise sig at være fatale.

³ Aktivstoffet er et vitamin D3, der ved indtagelse, medfører kalkudfældning i rotters indre organer. Rotterne dør derefter af organsvigt. Aktivstoffet er i de doser, der anvendes til bekæmpelse af rotter, dødelig ved indtagelse af ca. 15 g af det færdigformulerede produkt. For mus er det 1 g og for hund ca. 13-107 g. Dog udviser hunde forgiftningssymptomer helt ned til ca. 7 g. For katte er der dødelighed ved indtagelse af 0,5 g.

Furesø Kommune har p.t. ikke planer om at anvende midlet. Skulle der vise sig behov for det, vil det først ske efter, at fælder og antikoagulanter ikke har kunnet dæmme op for en voksende rottebestand og først efter, at der er foretaget en grundig risikoanalyse af den konkrete sag. Anvendelse af midlet vil derudover forudsætte aflåste depoter og fastgørelse af disse til vægge eller underlag, så uvedkommende ikke kan komme i kontakt med bekæmpelsesmidlet.

6.4.4 Øget anvendelse af fælder

Et ønske om en reduktion i anvendelsen af kemiske bekæmpelsesmidler vil logisk have som konsekvens, at der skal sættes ind med andre bekæmpelsesmidler over for rotterne. Her vil smækfælder være et naturligt valg, idet de seneste års bekæmpelseserfaringer i Danmark har vist, at smækfælder i mange tilfælde er lige så effektive i rottebekæmpelsen som de kemiske bekæmpelsesmidler. Den kommunale rottebekæmpelse i Furesø Kommune råder over et bredt udsnit af fælder, idet man anvender de traditionelle smækfælder, smækfælder der kan sende sms med besked om fangst, smækfælder med særlig bøjle til at slå mus og rotter ihjel, samt smækfælder med spyd, der ligeledes afliver rotterne. Som noget nyt har Furesø kommune indkøbt en række affaldsstativer med indbyggede smækfælder, der kan opsættes på steder i kommunen med stor affaldsbelastning og mange strejfrotter.

Furesø Kommune vil derfor sætte ind med en øget anvendelse af fælder i den kommunale bekæmpelse, hvor det er muligt. Tilsvarende vil kommunen opfordre de private bekæmpelsesfirmaer til at gøre det samme i de bekæmpelsessituationer, hvor kommunen er i dialog med firmaerne om konkrete sager.

INITIATIVER – INDSATSOMRÅDE 4

Furesø kommune vil følge Miljøstyrelsens resistensstrategi og anvende antikoagulanterne med det svageste aktivstof først. Ved stikprøvekontrol vil kommunen sikre, at de private bekæmpelsesfirmaer, der udfører rottebekæmpelse i forbindelse med sikringsordninger, følger Miljøstyrelsens resistensstrategi. Kommunen vil kræve, at de private bekæmpelsesfirmaer, der bekæmper rotter med antikoagulanter, forud for anvendelse af en stærkere antikoagulant i henhold til resistensstrategien skal anmelde dette til kommunen. De private bekæmpelsesfirmaer skal tillige, hvis bekæmpelsen af rotter på en adresse har strakt sig ud over 35 dage, henvende sig til kommunen med henblik på drøftelse af den fortsatte bekæmpelsesindsats.

Furesø Kommune vil først anvende bekæmpelsesmidlet cholecalciferol, når andre bekæmpelsesforanstaltninger er udtømt og kun, når der forinden er foretaget en nøje risikoanalyse af bekæmpelsessituationen.

Furesø kommune vil i størst muligt omfang anvende smækfælder, levendefangende eller elektroniske fælder i forbindelse med bekæmpelse af rotter samt opfordre de private bekæmpelsesfirmaer til at gøre det samme.

Furesø Kommune vil strategisk i byrummet opsætte affaldsstativer med smækfælder, så steder med strejfrotter hurtigere kan blive bekæmpet.

INDSATSOMRÅDE 5

6.5 Opsætning af rottespærrer

Bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter fastslår, at kommunen som grundejer, hvor det er teknisk muligt, skal opsætte rottespærrer på kloakledninger, der fører ind til kommunale skoler, plejehjem og daginstitutioner. Forpligtelsen gælder også ved byggemodning af arealer udlagt til de pågældende ejendomme inklusive parcelhusområder.

Forpligtelsen til at opsætte rottespærrer omfatter tillige kloakledninger, der fører ind til private, regionale og statslige skoler, plejehjem, daginstitutioner og hospitaler. Kravet om opsætning af rottespærrer de pågældende steder skyldes, at rotterne fra kloakkerne udgør en væsentlig kilde til smitte, ligesom de er i stand til at forårsage store ødelæggelser på ejendommene. Således viser erfaringen, at udgifter til bekæmpelse, renovering, oprydning, genhusning af beboere, rengøring og desinfektion af lokaler og materiel de pågældende steder i værste fald kan løbe op i syv cifrede millionbeløb.

For så vidt angår de private, regionale og statslige institutioner er disse blevet kontaktet med henblik på tilladelse til opsætning af rottespærrer. Kun en af de kontaktede har p.t. svaret, hvorfor Furesø Kommune på ny vil tage kontakt til de pågældende. I det omfang de private institutioner m.v. svarer positivt på kommunens henvendelser, vil der blive opsat rottespærrer i deres kloaksystemer, hvis det er teknisk muligt.

Ud over den påbudte opsætning af rottespærrer på de kommunale institutioner har Furesø Kommune valgt at opsætte rottespærrer i brønde på udvalgte kommunale bygninger. Furesø Kommune har indtil dato opsat i alt 120 rottespærrer, og vil fortsætte med dette i en prioriteret rækkefølge:

- Ejendomme med eksisterende rotteproblemer
- Ejendomme med stor offentlig tilgang, f.eks. sportsanlæg
- Øvrige bygninger i kommunalt regi

Allerede opsatte rottespærrer er lagt ind på digitale kort med beskrivelse af sted, typer m.v.

Udgifterne til opsætning, drift og vedligeholdelse af rottespærrer bliver finansieret over det kommunale rottegebyr, jf. afsnit 2.1.

INITIATIVER – INDSATSOMRÅDE 5

Furesø kommune vil opsætte rottespærrer på kloakledninger, der fører ind til private, regionale og statslige skoler, plejehjem, daginstitutioner og hospitaler i henhold til bestemmelserne i bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter.

Furesø Kommune vil på ny rette henvendelse til private, regionale og statslige institutioner for at høre, om de vil tillade opsætning af rottespærre på deres ejendomme.

Furesø Kommune vil fortsætte med opsætning af rottespærre på kommunale ejendomme ud fra den nævnte prioriterede liste, idet målet er at rottesikre alle kommunale bygninger, hvor det er teknisk muligt.

INDSATSOMRÅDE 6

6.6 Samarbejde med Novafos om rottebekæmpelse

Furesø Spildevand A/S ejer alle offentlige hovedledninger, brønde og stikledninger i Furesø Kommune, mens kommunen og private grundejere er ejere af deres stikledninger og brønde.

Furesø Spildevand A/S indgår i et spildevandsfællesskab med Novafos, der står for den daglige drift af kommunens ledninger.

Rotter i byzone lever primært i kloakkerne. Hvis kloakkerne ikke er i forsvarlig stand, finder rotterne hurtigt frem til huller og sprækker i ledningerne og videre op til jordoverfladen eller ind i boliger og virksomheder. Herved stiger risikoen både for smitteoverførsel til mennesker og væsentlig skade på bygninger, inventar, fødevarer m.v.

Hvis kommune og forsyning koordinerer deres indsats på rotteområdet, vil det skabe et bedre grundlag for en effektiv forebyggelse og bekæmpelse af rotterne i kloakkerne og på overfladen. Furesø Kommune samarbejder allerede i dag med Novafos om en effektiv forebyggelse og bekæmpelse af rotter i kloakkerne, men dette samarbejde kan med fordel styrkes og udbedres på flere områder.

6.6.1 Plan for den kommunale kloakrottebekæmpelse og samarbejde med Novafos

Ifølge bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter skal kommunen i sin handlingsplan udarbejde en plan for den kommunale kloakrottebekæmpelse, herunder samarbejdet med forsyningen om bekæmpelsen. Planen skal indeholde en beskrivelse af omfang og metoder omfattende fælder, rottespærre og eventuel anvendelse af kemiske bekæmpelsesmidler. Planen fremgår af punkterne nedenfor.

6.6.2 Udbedring af kloakdefekter

Når der i forbindelse med anmeldelser om rotter konstateres defekte hovedkloakker m.v., er det vigtigt, at der meget hurtigt sker udbedring af fejlene. Derved begrænses både rotternes levesteder og deres muligheder for spredning på overfladen. Furesø Kommune har indgået en aftale med Novafos, om at selskabet digitalt anmelder kloakbrud på offentlige ledninger til kommunen. Aftalen omfatter tillige tilbagemelding (GPS koordinater plus billede) til kommunen, når fejlen på den offentlige kloakledning er udført. Fejl skal udbedres inden for fire uger, medmindre helt særlige forhold gør sig gældende.

En væsentlig kilde til rotteanmeldelser er defekte stikledninger og vejbrønde i de offentlige veje. Tidlig identifikation af sådanne fejl vil kunne hindre rotter i at trænge op til overfladen og samtidig spare mange rotteanmeldelser. Når forsyningen foretager regelmæssige TV-inspektioner af kloakledningerne, vil man derfor med fordel også samtidig kunne inspicere stikledningerne til vejbrøndene. Furesø Kommune har aftalt med Novafos, at forsyningen giver meddelelse til kommunen, så snart man har konstateret brud på

stikledninger og brønde. Kommunen vil herefter udbedre fejlene inden for fire uger. Furesø kommune betaler Novafos for denne service.

6.6.3 Bekæmpelse af rotter i kloakken

Bekæmpelsen af rotter i kloakken kan ske bl.a. ved hjælp af elektroniske smækfælder, samt såkaldte rottespærrer. Derudover kan bekæmpelse ske ved hjælp af antikoagulerende bekæmpelsesmidler.

Furesø Kommune har af miljøhensyn valgt som hovedregel ikke at bekæmpe rotter i kloakken med kemiske bekæmpelsesmidler. I stedet vil kommunen anvende fælder. Kun i helt ekstraordinære situationer vil bekæmpelse med kemiske bekæmpelsesmidler i kloakken kunne komme på tale.

Da det er forsyningens kloakledninger, er det forsyningen, der afgør om og i givet fald, hvem der skal forestå en bekæmpelse, og hvordan den skal finansieres. Bekæmpelse aftales ad hoc, når relevante sager opstår.

INITIATIVER – INDSATSOMRÅDE 6

Furesø Kommune har udarbejdet en plan for samarbejdet med Novafos, og denne **vil** løbende blive justeret.

Furesø Kommune vil fortsætte med at afholde kvartalsvise møder mellem parterne, hvor man kan drøfte den strategiske og konkrete indsats med at holde rotterne inde i kloakkerne og samtidig reducere deres antal.

Furesø Kommune vil fortsætte samarbejdet med Novafos med henblik på at sikre, at fejl på offentlige ledninger, hvor der er konstateret rotteforekomst, udbedres inden for fire uger, ligesom kommunen vil fortsætte samarbejdet med Novafos, så stikledninger og brønde TV-inspiceres ved reoveringer af de offentlige kloakledninger.

Furesø Kommune vil ad hoc aftale med Novafos, hvem der udfører eventuel kloakrottebekæmpelse, hvor den skal ske, og hvordan den skal finansieres.

INDSATSOMRÅDE 7

7 Bedre kommunal service på rotteområdet

Det er Furesø Kommunes målsætning, at borgere og virksomheder i kommunen skal have adgang til en effektiv, miljøvenlig og kontaktbar rottebekæmpelse. Furesø Kommune giver borgerne adgang til elektronisk anmeldelse af rotter og har ansat egne, autoriserede rottebekæmpere, der er i stand til at levere en professionel indsats, så bekæmpelsen bliver effektiv samtidig med, at giftforbruget minimeres mest muligt. Der benyttes desuden elbiler i den kommunale rottebekæmpelse, hvilket også medvirker til en

miljømæssig forbedret indsats. Samtidig er det kommunens ambition, at der skal ske hurtigt kommunalt rottetilsyn på en ejendom, så snart der foreligger en anmeldelse om rotter. Furesø Kommune har som led i bestræbelserne på at optimere servicen tilsluttet sig den fællesoffentlige, elektroniske database for at kunne indberette data på rotteområdet til Miljøstyrelsen.

7.1 Sikring af hurtig og effektiv bekæmpelse af rotter

Anmeldelse af rotter fra borgerne kræver en hurtig indsats.

Hvis ikke det sker, kan rotteproblemerne på en ejendom udvikle sig problematisk både i økonomisk og sundhedsmæssig henseende. Bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter fastslår, at kommunen skal foretage tilsynsbesøg, senest otte dage efter at have modtaget en anmeldelse om forekomst af rotter. Er rotterne indendørs i beboelser m.v., skal tilsyn ske uden ugrundet ophold.

Hvis borgere og virksomheder skal føle sig trygge ved den kommunale rottebekæmpelse, kræver det tillige en hurtig reaktion fra kommunen. Furesø Kommune har derfor valgt en strategi, der pålægger den kommunale rottebekæmpelse at foretage tilsynsbesøg tidligere end de fastsatte otte dage. Ved anmeldelse af rotter tilstræbes det, at tilsyn skal foretages senest tre hverdage efter modtaget anmeldelse.

Er der konstateret rotter indendørs i beboelser, skoler, institutioner og fødevarer virksomheder sker tilsynet samme dag eller senest efterfølgende hverdag. Det stemmer overens med den gældende bestemmelse i bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter, der samtidig pålægger kommunerne at bekæmpe rotter i weekender og på helligdage. Furesø Kommunes rottebekæmpelse er derfor også tilgængelig uden for almindelig åbningstid.

Hvis bekæmpelsen af rotter på en virksomhed med en sikringsordning varetages af et privat bekæmpelsesfirma, vil kommunen kræve samme tidsintervaller opfyldt.

7.2 Tilslutning til landsdækkende rottedatabase

Furesø Kommune deltager tillige med alle kommuner i Danmark sammen med Miljøstyrelsen i etablering af en fællesoffentlig rottedatabase. Databasen skal anvendes til lagring, opdatering og udveksling af relevante data på rotteområdet mellem Miljøportalens parter. Databasen vil indebære, at borgerne vil opleve hurtigere og bedre service, færre tilfælde af u hensigtsmæssig indsats og, på lidt længere sigt, formentlig et lavere antal rotter.

INITIATIVER – INDSATSOMRÅDE 7

Furesø Kommune vil, når rotter er konstateret udendørs, foretage tilsynsbesøg senest tre dage efter anmeldelse. I situationer hvor der er rotter indendørs, vil kommunen føre tilsyn samme dag eller senest dagen efter modtagen anmeldelse. Tilsvarende frister vil kommunen kræve opfyldt af de private bekæmpelsesfirmaer.

Furesø Kommune vil indberette data til den fællesoffentlig database i henhold til lovgivningen, så kommunen til gavn for borgerne kan benytte data, der vil være nødvendige for at styrke den fremtidige indsats på rotteområdet.